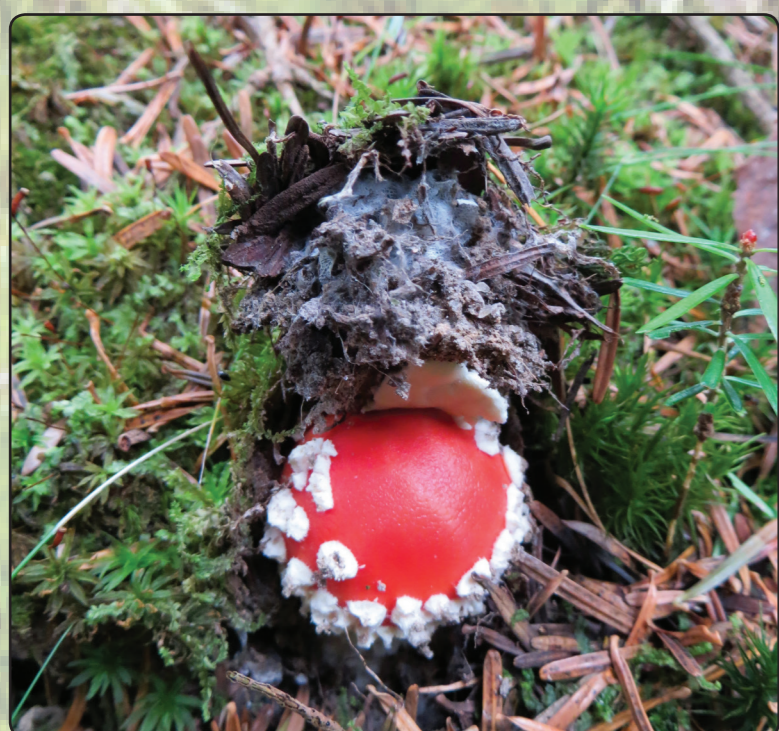

Rød Fluesvamp

Rød Fluesvamp
Amanita muscaria

I Danmark findes der omkring 25 arter af fluesvampe. Alle fluesvampe er store og ofte meget farvestrålende. Fluesvampe har hvide, tætte og frie (ikke fastvoksede til stokken) lameller. Alle på nær kam-fluesvampene har lamellevøb (hudring) omkring stokken. Foden er ofte knoldagtigt opsvulmet. På overgangen mellem fod og stok findes skælkranse.

Fluesvampene er knyttet til levende træer, som de danner svamperod (mykorrhiza) med. Gruppen omfatter de dødeligt giftige Snehvid Fluesvamp og Grøn Fluesvamp, som alle svampesamlere skal kende. Disse to svampe er årsag til næsten alle svampeddsfald i Europa og alle i Danmark.

Rød Fluesvamp er meget almindelig og er den svampeart, som næsten alle kender. Den kan ikke forveksles med andre svampearter. Mange skørhatte har de samme røde og hvide farver, men de har ingen skæl på hatten og ingen ring på stokken.

Rød Fluesvamp er meget dekorativ og iøjnefaldende. Den er indbegrebet af en svamp – en rigtig klassisk paddehat, og har givet inspiration til illustrationer i børnebøger, i eventyr, til julepynt, til dekoration og meget mere. Rød Fluesvamp er normalt postkasserød med hvide skæl, der er rester af et fællessvøb. Farven kan dog variere utrolig meget, og skællene kan også være vasket væk af regn. Hatten får dermed ofte en nærmest orange farve. Hatten er 5 – 20 cm bred. Først rund, så hvelvet og siden fladt udbredt, glat, fedtet, rød evt. gult afblegende med rester af hvidt fællessvøb.

Stokken er foruden opsvulmet og dækket af hvide skælbælter, 5 – 20 cm høj og 1-2 cm tyk, cylindrisk, øverst med en stor, hvid, hudagtig, hængende ring. Kødet er blødt og hvidt. Har en svag, ubetydelig lugt. Smagen er mild (husk at spytte ud). Sporestøvet er hvidt.

Rød Fluesvamp er almindelig under gran og birk i både tør og fugtig jordbund. Blandskov af birk og gran er et typisk voksested. Svampen kan også findes under andre træer. Rød Fluesvamp kan ses i perioden juli til oktober ofte i store flokke – et imponerende og smukt syn. Vidt udbredt og almindelig over hele landet.

Rød Fluesvamp er giftig, og indeholder både berusende og meget giftige stoffer i en uforudsigelig mængde. Svampen kan i store mængder være dødelig. Giftstofferne giver kvalme, opkast, svedeture, bevidstløshed og fuldmændssymptomer, afløst af hallucinationer. Alle eksperimenter med svampen frarådes på det kraftigste. Vikingernes bersærkerang ved indtagelse af svampen, er en myte. En sjov vandrehistorie, men har ikke noget på sig. Svampen har været brugt som rusmiddel af sibiriske folkeslag.

Navnet Rød Fluesvamp har svampen fået, fordi den blev brugt til at udrydde fluer med. Man mosede fluesvampen og tilsatte godt med sukker og lidt mælk. Når fluerne spiste/drak af den søde "grød", døde de. Muscaria betyder flue på latin.

Alle fotos er taget i plantagerne omkring Fosdalen i Han Herred af Svend Møller Nielsen, Naturcenter Fosdalen. www.naturcenterfosdalen.dk

